

64
MM

Nr akt II kas 360/45

Protokół przesłuchania świadka.

Dnia 8 października 1945 r. w Warszawie

Sędzia Śledczy V rejonu Sądu Okręgowego w Warszawie z siedzibą

w Warszawie Sąd Grodzki w _____, Oddział _____

w osobie Sędziego W. Kalthera

z udziałem Protokółanta _____

w obecności stron _____

przesłuchał niżej wymienionego w charakterze świadka — bez przysięgi. ¹⁾ —

Po uprzedzeniu świadka o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania i o treści

art. 107 k.p.k. — oraz o znaczeniu przysięgi, Sędzia odebrał od niego przysięgę

na zasadzie art. 109 k.p.k. poczem — ¹⁾ świadek zeznał co następuje

Imię i nazwisko Bożenita Bombińska (Bożbińska) po mężu

Wiek 30

Imiona rodziców Stefan i Helena

Miejsce zamieszkania Warszawa Kadłubskiego 4 b9 m 2

Zajęcie podszewczarka, Główny warsztat szewski (Karbutha -)

Wyznanie nieznanego

Karalność nie karana

Stosunek do stron potrzymana ²⁾

Reklatem awenturą do Lublina 25 kwietnia 1944 roku.
Zgłosili z do mego mieszkania o p. 15 - 5 Gestapowców o celu
szare na podrobienie ich mundurów, to mieszkaniu - tym przynio-
wadziła oni kieszonkową rewolwer, bez nie znalazli żadnych
materiali, które mogły by mieć ciekawie. Gdy zgłosili z oni,
to zapytali o pana Ferdynanda Władysława, który również za-
mieszkał w tym mieszkaniu, bez cholera był nieobecny.
Wówczas zatrzymali wszystkich obecnych w mieszkaniu, to znaczy
mnie oraz pana Ferdynanda Władysława Karwina. Najstarszym
Stefan Karimier - który w czasie przysięgi Gestapowców był

¹⁾ Zbędne wyrazy druku należy przekreślić.
²⁾ W tym miejscu wpisać należy odpowiedź, jakiej udzielił świadek, po uprzedzeniu go o prawie odmówienia zeznań (art. 104 k.p.k.).

również w tym mieszkaniu - został uwięziony.
(Zapytali go później i smark on o obecności
o osingimiu).

Prak. Dz. Pr. W. W-wa. Białostocka 37. 180-98

Wszystko domagali się ode mnie, Krawczyka i Ziembę
Tymczasem nie, na pobyt w Warszawie. Gdy mnie padali śmie, im
ty - zaczęli oni nas bić. Bicie było piskiem w rękach i
rozrywaniem gumowca, na stojąco były nasycone pięściami i
kolanami. Wskazywano bicia mi w mojej obecności. Nie porównałam
mnie ani Krawczyka. Gestapowcy nie uzyskali żadnych
informacji i w związku z tym zrobili w tym miejscu
zarząd, porostaję wraz z nami do 9. 19. Epoki to nie
dale. Wobec premiera nas wziętych, autem do
pizniam na Łanach. Po czasie rewizji - Gestapowcom pad-
łata z moją walizką, to też wywieźli z mi, moje osobiste
meble, walizkę zaś zabrali ze sobą, gdyż ogłoszali mi, że
Krawczyka - nie z wiadomych mi powodów - Gestapowcy
zwolnili. Na samych zabrali ze sobą mnie i Ziembę, dopiero
po upływie 30 godzin od wywieżenia mnie na Łanach -
przebudowano mnie w szpitalu na Łanach. Nie znam
nazwiska osoby która mnie przebudowała. Bicie z ber bicia.
Badano mnie przez urzędnika Sturmasa. Nazwisko - przebudowano
nie znam. Doprowadzono z mi o Tadeusza Władysława oraz
o inne osoby, których nazwiska były mi zupełnie nieznane.
Po upływie paru godzin znowu mnie badano na Łanach -
kiedy to same osoby i pytali o to samo. Podobnie było
z ber bicia. Po raz trzeci przebudowano mnie 19. 9. 41.
W tym czasie wprowadzono mnie do Gestapo, gdzie przeprowadzono
pomocniczo mi, że znalaziono na terenie firmy w której
pracowałam (Przedsiębiorstwa mechaniczne, ul. Mickiewicza 10 na
terenie fabryki - Wolki w Lublinie) powołano i zaprowadzono
mnie, kto brał udział w odbijaniu pism niemieckich,
kto i gdzie firma ta kolportowała, i znowu - czy i jaki
udział brał w tym Władysław Tadeuszycki. Danych odpowiedzi
mi udzieliłem, do czego z mi przynależało. Bicie mnie po
twary pięścią w czasie tego badania i kijem po całym ciele.
Wszystko po tym badaniu rozszedł się w drogę. D. Bobiński

Wojnie odstawo mnie z powrotem do wygnania na
Rance i dotarono do transportu, który ugrzeżono do Ravens-
brück. 21. 9. 1941r. do Ravensbrück przybyłam 23 września 1941r. 110.
Na stacji Fürstenberg. spotkały nas SS-manki. W pierwszym
okazie eram SS-manki kompletowały z, adanciem moim m. in.
z inteligentka. Były one w różnym wieku - m. in. up. była
ja nazywały mią jż "babka" Rabe - w wieku prawie 60 lat,
która jednak traktowała nas bardzo brutalnie, potrafiła
bić, kopać. W późniejszym okresie eram SS-manki kompleto-
wały z, naszej ze ster robotniczych, po czym wiele z nich pro-
wiała wstawienie prostytek. SS-manki traktowały z, różnie. Ciep.
była komendantką obozu w pierwszym okresie eram Langefeld-
która zaobserwowała z, ja estwierca aulturalny, to znaczy nie
nazywała, nie umywała, kłaniała z, by w obozie był porządek,
lecz nie biła ani kopata. Gdy ona była Oberin, to w obozie
była względna wolność, to znaczy, że nie było takiego ostro-
żnego i częstych rewizyj. Naprawdę z Oberin'em była Handel
(imienia nie znam), była ona w wieku około 25 lat, zpra-
wiała wstawienie inteligentki, (później pamiętano jż do swojej
-nia) - ona była z, pokornym. Wychodziła ona up. na ulicę
Lajpocg. - i wystarczyło mić niespreżone ubranie - up.
w tym okresie eram, kiedy trzeba było chadzić bosą, jeśli
która z nas miała ^{na nóżkach} jakieś pantofle uszyte z gatelanu,
wyszła niespreżowo zawiązane chusteczki na głowie, lub
iżły wpięte w koturny (le ubnie pracowały w zwolui części
na czas przerw obiadowej wpięły iżły w koturny lub
parturki). - Otóż wystarczyło, żeby coś z uszyj podane go za-
nawazyła Handel - by zapata, zabiła - więziarkę, ona
poprosiła wsiywała z, w bieżni, maltraktowaniu więziarek.
Była jeszcze inna - austrijka - narwana. jż w chwili
obecnej nie wspominaam sobie, nazywały mią jż "wronę", -
ona - pora bić, kopaniem, walaniem po twarzy, po głowie

badania do leczenia. Lecz nie było to badanie, tylko
 znowu na mnie. Pacym znów wyznaczono operację na białym
 mię mięśniostawie dobrze; możliwie, że uisław zostate zafixowane w
 szpitalu. Pierwsza operacja była 1 sierpnia 1942 roku, mnie zaś
 operowano 17 listopada 1942. Przed operacją byłam naj-
 zupełniej zdrowa. Przed operacją w operacji wzięto w tani
 sam, zrosł. Jan wywano - na sprężyn (to znaczy, że "mają z
 zębami na wrony") lub na edykie rany lub dla docho dca.
 Jadałem, że kawy były same; najbrzyjsze - "sta; na" w formie
 obiadowej; lub po pracy - zadrinę lub więcej; następnie porba-
 nie nie jedłem - np. na kłuciu (w tym czasie nie otrzymałem i nie
 dostałem ciałem w ilości około 30 dag. na dzień), dlatego rany były
 przykrywane na białym papierze, który miał podniecać specjalnie
 szkiełko przez, ewentualnie wadał; do leczenia, gdzie przykrywał
 z w ciemnej celi, w tym celu otrzymałem i co 4-4 dni.

Operację ukończono 15 listopada 1942. do szpitalu (szpitalu), tam
 sładano mi temperaturę, otrzymałem mnie (po rozbraniu) i skierowa-
 no mnie do pracy szpitalu, w którym lekarzowi zoperowano.
 otrzymałem także z morfium (wiem o tym że była to morfina od
 szpitalu szpitalu), ponieważ przewidziano mnie na wypadek przed
 zale operacyjną, gdzie zrobiono mi zabieg usypiający. Obudziłem
 z z prawą nogą w gipsie i stwierdziłem, że mam w całości
 odep; uisław - plaster i sąsiedztwo plaster. Nie otrzymałem
 zale, to mi po odchyleniu stwierdziłem, że mam w tym miejscu
 rozcię; bruch i zęby. Stwierdziłem, że cięcia była około 14 cm. Ostatek
 miałony był w goleni prawej nogi. Cięcia na bruchu nie dosta
 z odstawia. Cięcia; więcej; rany głębi niżej. Temperaturę około
 38-39°, formę; rany z obrzękiem. Z kłuciem ciem był o radzie
 nieco z amunicją. Co dzień mnie skierowano do pracy
 morfium. Później czas mi robiono mi zabieg opalwaną brucha
 natomiast nogę zaczęto opalować dopiero po zdjęciu gipsu, to rany
 mnie; więcej; - po 12-14 dniach od operacji. Wzięto tam to opalwaną.
 Później stwierdziłem, że mam 4 cięcia na udzie: trzy równo-
 błąte, ewentualnie - poniżej; - każde stwierdzi około 8 cm.

...ni te polipat na fym, ze obuzwano lewary, aadice
 rany i naitadano mizy opalunaco. Adunio nam, ze opalunaci
 te robiono na nare wyepaleni z dawa, p. e. z adarata z,
 ze po 5-6 dni bylam bez opalunaku. Woiwras - za paried-
 ni chaceu wizniskem praczepczel w szpitalu - robityj robie zame
 opalunaci, portuzynnym z materia lamu, miodiczymi dla nas pnie
 te wizniskem - walcz miazki. Pod wistk lewary, a lwa polozata
 feno na wepinu do zali - adujatny bandazi i chowatiny je.
 Onuzerano bawian bandas materialy opalunacowe, to mi, p. e.
 acuwarieli, ze mamy zicze bandazi - bytam awankas. C. r. to ada-
 nate z, ze ci lituzynem lewary - byli pijani. Po piomny operacji
 rozpita mi feno rana na zalemi byta ona dla mni caci 20 cm.
 Operacji mi byt dokonane p. e. G. Landta (o fym wim
 ad inuzk lewary, m. e. o.), Fischer, Oberkaiser, Szyltowski.
 wybitniatala p. e. f. e. operacji i robita opalunaci. Szyltowski
 taazi robil opalunaci, leu w operacji mi bral uadistu.
 Cadyel. astryuon mi nie robiono. Na norwano wale mnie
 kadylek zabijed wyepalych, mi mistam wyepaluch dylek.
 18 grudnia 1943. robiono mi ponarduzi operacji: ponownie
 rozetnaco dwa cizis na prawym udzie (te cizis jai woiwras
 rozotit z.) pod opelny morkoz (czumatam astryu doryluy owar
 macki z elam). Po drugij operacji - prawdzi podobnie nie wozisno
 naeryn amiozoznyel, stzi mistam awotek z jidney cizis.
 Roz mi amierowno w pipoi, f. e. kalanderowano. Mistam adram
 po operacji temperatury do 40°. Zapozatam obepowia p. e.
 lewara awanzepi rany. Wtedy Szyltowski, Wziczny mi mii
 z tej rany i wtozyl lampow z zary. P. e. 5 dni nie amierowno
 mi bez opalunaku. Marko rito rozpnie te, wlamie rany.
 Duzi - rozizta ponownie rozpita, leu f. e. powierchowacie.
 Rozpnie te, rany, z obroz mistam awotek - trovato awoto
 z ch mierzij. 18 stycznia 1943. mistam taazij operacji (do bezo
 nam tak rana na lanchu, jai i zalei rozotit z.), a lwa
 polozata na fym, ze rozetnaco mi ponownie drugie dwa cizis
 na udzie (abroz mi rozizto po raze drugi w czasie ziej operacji).

...to trójce operacji dokonano mi zdymis nocnym...
...zicnup catego rasi (prawej). Po trójce operacji cystronka
był tak niedbale natężony, że się obadziłam, że to znowu
go na salami. Obie to rany zostały ropieje. Temperatura znowu
miałam do 40° przez kilka dni. Odnowałam ból w udzie.
Dostałam febrę ran - już zależyłam po wielu dniach, utworku
z: otworzyłam całe febrę ran, i w febrę otworzyłam całe rany.
Ropieje to trójce całe miesiąc. W febrę całe całe robiono
mi operacje - lecz nie zapomniało mi się być w domu. 14 lutego
1943 zostalam wyznaczona ze szpitala i wziętą na blea o
kuli. Dostałam receptę chłodzić. Byłam znowu na pracy.
Do 15 sierpnia 1943 mi pracowałam. Dostałam receptę mo-
ładnie chłodzić. Pojechałam - po powrocie na blea, miałam róg
banda opuchnięty (prawo); od kolana w dół, zaczęłam się stopić.
Dostałam febrę - zaczęłam się i ustąpił wrennie.
15 sierpnia 1943 znowu zostalam wzięta wraz z 9 innymi
do rewiru. Już przed febrę zaczęłam mówić, że mam
być w nowym operacji, i że się przystosowałam w nowej pracy.
Tam powiedziałam oficjalnie, że mam być chłodzić, że kadłub
z do wyznaczenia do fabryk. Ponieważ istniał dla nas zakon
pracy na zewnątrz bloku, domyślałam się, że nie powoła się, aby
zamieć nas w dół do fabryk. Nie chciałam się na uczucie
do rewiru, a zwłaszcza nas niepowołać wyjechać, wtedy ober-
auryjenta Brine, zamieszkała, aby całe całe wrócić do swoich
bloków, pytała do namów bloku i usata namemu bloki-
mianie z przed blokiem. Następnie używała nami namieszka
(były to: ja, Piasecka Helena, Karłowna Władysława, Bydłówna
Franciszka, Piotrowna Halina, Dieblucka Stefania, Karwacka Urszula,
Soculska Zofia, Michalik Polajka, Kornajska Zofia). Wskazywały
z szeregi, nastawiały się, otworzenie do zasiedzenia edukacji.
Otwierając się jednak, że na operacji nie poproszę, że, jeśli mam
mnie siły, to niech nas rozstrzelają. Na to Brine osna dęła,
że jestem idiotką, że o siedzących operacjach nie ma mowy -
za co mnie otworzył, i, że my mam być wyznaczone blea

oswojony, że nie wierzy. Wtedy Bine -
marata nam udał się przed kancelarię, gdzie ponownie nam
papier, z którego przewożony był, że na sądzie może być
mammy byli uznani do fabryki. Udał się przed kancelarię
i fm. i, gdyż nas chcieli wciągnąć do operacji niekiedy i sta-
winy cyfry. Przed kancelarię pilnował nam 10-ty - ausyermi
i policja kagrona. Była to niedziela. Rozmawiałem, że Bine
telefonuje. Następnym razem za bramy i przesłanie prośb.
Wzlatę nam, że zbiegają SS. marci by trafić nas z tyłu, -
wice niekiedy, zniszczył, że w otoczeniu naszym blawiem.
W chwili potem zawiązała się Bine z policja (wjeżdżającemu reu-
tyciami z Memer i z wols. dew. katoi) i marata nam
wrotek. Później nie chcieli, wobec tego policjanci
zaczęli nas poprzednio wynuczać (zaczęli nas z wadami)
z chęcią, SS. wzięli jedną - wzięli reszta 10-ci. Wtedy Bine
omówił, że za parę idziemy do bunkra. Jemu nasi
omówił, że na operacji nie pójdziemy. W bunkrze umieszczono
nas w dwóch ciemnych celach po 5 osób. Następnego dnia
po południu obwołano drzwi od naszej celi: w drzwiach stał
lekarz Preiter, jemu jakiś drugi - w mundurze, rękawiczkami
(SS. marci) i SS. marci, dorozumie bunkier. Preiter zapisał
nas za co niedzielną i czekał operować nasze rąki.
Jedną z dorozumie zapisał go: czy pan się wzięł? Preiter
odpowiedział twierdząco. Następnie omówił, że na operacji nie
pójdziemy, bawemisto drzwi od naszej celi, jako stanęły nas
w celi. Spadniewał, że, że wzięł nas z tyłu. Nie wzięto nas
jednak. Oczekując później, że wzięto 5-ty z drugiej celi.
Z naszej celi wzięto przez parę innych wzięto jedną do więzienia
- wania tamtych 5. Wzięto je wzięto twierdzą, bo mi
mi dźwięki po co je bierz. W bunkrze jako stanęły przez
z tygodnie, leu na operacji nam 5-ty nie za bramy.
Po z tygodniach adwentu nas na blok.

...umieniam, ze w związku z naszymi wyprawami, które miały
zostać wykonany porządkiem jidowim i samowolnie w domu
pnie 3 dni.

Jan domowianin z rodziną, ze 5 w nocy 10.01.42 był operowany.
bardzo szybko.

Radomianin, ze paronastmi zwracając się do komendanta
i lekarzy z protestami przeciwko operowaniu nas, że nie miał
by sprawy, z buntem, lecz w związku z tym nie udzielono
nam żadnej odpowiedzi. Protest na firmie stał się w lutym lub
marcu 1942 roku. Również odpowiedzi nie było. Po pewnym czasie
gdz wyszliśmy do Kwidzina - nie staliśmy się, obywateli omieszczenia, że
operacji nie będzie i do 15 sierpnia 1942. operacji nie było.

Obecnie - bardzo zły stan zdrowia w operowaniu, nadre-
mi nam. Jest ona jako stała nie lewa, no i nam bliźni, a
ona zgnębienie krwi solenowej, prawie napi.

Z powodu lekarzy rozprawiano się, że byłam poddana operacji
tym samym "wykonaniu", na czym polegała ta operacja - nie wiem.

Z tego, co mówili lekarze Polaci (wizni) pracujący w Kwidzynie
obozu - wiem, że wzięli nam bakterie np. gorączki paronast, hodowano
te bakterie na nas i prawdopodobnie nie było z nami i
umierali w ten sposób również.

Jedną z ucieleśnień - kraska, umarta po operacji z objawami
tyfusa. Wiem, że niektórzy ucieleśnili - w czasie operacji, ucieleśniono
kwasici, koci, i migri. Lekarze - wizni, która nam przydała,
brinda, że ucieleśniono mi nerwy.

Przypadkowo w czasie niestania w tym gazety "Das Reich" albo
z 30.7.1942. albo z 20.8.1942. w sprawie tej był artykuł o
nadzwyczajnych warunkach naszych niemieckich w dziedzinie
chirurgii. W artykule tym (cytatem) było wspomnienie o wy-
malowaniu naszych przynależności gorączki paronast, o transplantowaniu
koci, migri i skóry i o jaskrawych operacjach naszych. W arty-
kule tym mi było mówić o tym, że doświadczenia prze-
prowadzono. Para Polnami były poddawane doświadczeniom -
operacyjom - koci, Rogacz (Larja Hrejsana z Odessy i

Kukowa z Charkowa. Operowano również

4 umysłowo-chora: Brenas, Jusostawias, Roszaj i Kiemaj).
Wszystkie one, zostały po dokonaniu operacji (z wyjątkiem
Kiemaj Kuceras, także zabitymi). O firmie i nauce
wizmie, które pracowały na terenie Bytowa. Jedną z nich
mówi, że jedna z nich - (nazwa nieznana) w czasie operacji
odwiedziła nas, jedną z nich wyjechała. One także były
operowane po 2-3 razy, w tym także je zabitymi w
czasie ostatniej operacji. Po ukończeniu drugiej strony je do
Kraju. Te operacje były dokonane także przez Zetland.
Operacje te miały miejsce w czasie wojny 1943 roku.
Odczytano.

Ważniejsze: na kulach; zniszczone; systemy; wystrzelać.
zniszczone: przez operację.

B. Babin'ska - Dobrowolnik

Sędzia Okręgowy Śledczy
Mikael

"Pomra" = Gumbler?

badana jich wnosku wysocejszo, dobru budowy,
 151. dostrzeżeno ad, wiec na znowe b. sucha nad prawy pachony,
 znapduje z nowi utroska, biotawa blizna dtepozni 10 cm.
 nersadziu wleu miki metala. Po uiznu w fu miznu badana
 mi aduwa zadujsz balu. Na prawy udui ad pradu w cyji
 mure, wiec, miedawej znapduje z blizna, utroska - gozj au
 dotaw wlosu budaw. biotawego dtepozni 8 cm. nersadziu sad
 7-8 mm., na 4 cm. au zewystr ad blizy opizanej znapduje z
 bli za, zowidlyte do pradu, dtepozni 9 cm. nersadziu sad
 6 cm. wlosu znow. nersadziu. Na zewystr, prawe rakuu bysi
 udu w cyji miedawej, i solny znapduje z 2 blizy utroska
 jidua nad dawjsz piznowo dtepozni po 6 cm. nersadziu do 10 mm.
 obie blizy te z wiegzyje ferna bruna tury wlosu.

Wszystkie opizane blizy z przewaluje, nie boleśnie, puc
 blizy puchodny papucianu bliznaci po rwach. W nosi nie
 wyruwa z zadujsz nierownosi.

Na prawy padadzi ad pradu w cyji mure, wiec, miedawej
 znapduje z blizno piznowa dtepozni 16 cm. nersadziu do 10-12 mm
 zlewa nersadziu z padadziem. Na nosi zoleniowej, au zewystr
 ad blizy w cyji miedawej-goznej znapduje z nieznamu wyzoro-
 wanie twarde, zowidlyte. Po uiznu badana padadzi. z w
 fu miznu aduwa blizni bal.

Obwid ud i padadzi mierzony w zmetrycznych mierzach
 jich jidawany.

Czynuoni prawy zowidly, fan zowidly i jich zita nie zjawia
 zaburzeni. Badana chadni dobre nie wlepe. Puznady wysouyca
 dobre i sucho.

Ze strony wlosu nersadziu zmian obrotowych nie znowidlo.
 Na tym protawu opizni zadowidlo.

Na zowidly pytanie biegt osuadzi: zleu wydania opizni
 nalezny zarnajoni z zedruu zowidly zowidly.
 aduwa. Nadziawo. zowidly.

Sędzia Chępcowy Biedrzy
Witacz

Biegt *Witacz*

Opinia.

I. Uwzględniając wyniki badania Dobrowolskiej-Bombińskiej i treść wywiadu lekarskiego, przychodzę do wniosku, że u badanej dokonano 4-ch nacięć na pr. udzie, I-go na pr. podudziu i I-go na brzuchu po stronie prawej.

Po upływie miesiąca dokonano rozcięcia dwóch blizn na udzie, po upływie jeszcze jednego miesiąca - rozcięto pozostałe dwie blizny na udzie.

po przeprowadzonych zabiegach operacyjnych, ^{ko} dokonanych bez wskazań lekarskich, u badanej zjawiała się wysoka gorączka wskutek zakażenia tkanek w okolicy ran, przez ten okres czasu istniało ~~krótkotrwałe~~ niebezpieczeństwo dla życia.

Jako bezpośrednie następstwo dokonanych zabiegów operacyjnych na prawej nodze u badanej wystąpił rozstrój zdrowia, połączony z zakłóceniem w czynności tej nogi, trwający dłużej, niż dni 20. Obecnie u badanej nie stwierdzono zaburzeń w czynności prawej kończyny dolnej.

2. W braku danych niema możliwości ustalić cel przeprowadzanych zabiegów nasuwa się jednak przypuszczenie, że po nacięciu tkanek wprowadzano jakieś ciała lub drobnoustroje, wywołując zakaźnie w bliznach nie dającym się określić celu.

3. Niema także możliwości ustalić cel nacięcia powłok brzusznych po stronie prawej. Należałoby przeprowadzić badanie ginekologiczne ^{-chirurgicznego,} poszkodowanej w tym kierunku, czy nie dokonano u niej wycięcia jajnika lub wyrostka robaczkowego.

M. Golez - Egberts